

УДК 378.147.34

ОЛЕНА ЗАРІЧНА

orcid.org/0000-0003-2791-8957
olenazarichna1977@gmail.com

доцент кафедри методики навчання іноземних мов
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця

СВІТЛАНА БУЧАЦЬКА

orcid.org/0000-0001-6063-5858
svitusik@gmail.com

доцент кафедри методики навчання іноземних мов
Вінницького
державного педагогічного університету імені
Михайла Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця

МАРИНА ДАВИДЮК

orcid.org/0000-0002-2055-601X
marynka3009@gmail.com

доцент кафедри педагогіки
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського
вул. Острозького, 32, м. Вінниця

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ПРАКТИЦІ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗВО

У статті представлена методологічна база інтеграції інфо-медійної грамотності в іншомовні навчальні курси ЗВО. Визначено принципи, педагогічні умови, критерії вибору навчального матеріалу, методичні прийоми, які забезпечують ефективне впровадження програм з медіа-грамотності в наявні силябуси. Використання сучасних методів навчання, таких як обернений клас, проблемне навчання, групові та дискусійні форми роботи, актуалізація навичок мислення вищого порядку та інтерактивні форми роботи в аудиторії розглядаються як інтегрований підхід, спрямований на розвиток критичного сприйняття медіа-продуктів, а також ряду соціокультурних та комунікативних компетенцій у майбутніх педагогів. Однією з основних цілей інтеграції інфо-медійної грамотності в освітні курси є підвищення емоційної стійкості до маніпулятивних впливів медіа, яка досягається шляхом активізації навичок критичного мислення, зважаючи на умови гіперінформативності і навички споживання медіа у студентів. У статті представлений досвід пробного навчання, що було реалізоване в рамках міжнародного проєкту «Вивчай та розрізняй» у таких напрямках, як інформаційна грамотність, критичне мислення, цифрова та візуальна грамотність і навички факт-чекінгу. Увіражено алгоритм застосування предметно-мовного інтегрованого навчання як засобу одночасного розвитку навичок інфо-медійної грамотності і мовленнєвих умінь.

Ключові слова: інфо-медійна грамотність, предметно-мовне інтегроване навчання, мислення вищого порядку, змішане навчання, соціокультурні компетентності.

OLENA ZARICHNA

associate professor
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskiy
State Pedagogical University
Ostrozkoho St., 32, Vinnytsia

SVITLANA BUCHATSKA

associate professor
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskiy
State Pedagogical University
Ostrozkoho St., 32, Vinnytsia

MARYNA DAVYDIUK

associate professor
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskiy
State Pedagogical University
Ostrozkoho St., 32, Vinnytsia

METHODOLOGICAL BASE OF TEACHING MEDIA LITERACY IN PEDAGOGICAL UNIVERSITIES

The article provides a review of a methodological base for integrating media literacy content into undergrad university courses. A particular focus is made on the principles, criteria of learning material selection, pedagogical conditions ensuring effective implementation of the media literacy program into the existing syllabi. The use of contemporary teaching methods such as flipped classroom, problem-based learning, group projects etc., capitalizing on higher order thinking skills and interactive classroom activities are viewed as an integrated approach aimed to develop critical perception of media products as well as a range of sociocultural and communicative competences in students of pedagogy. One of the main objectives of integrating media literacy content into a variety of tertiary

courses is to enhance emotional resilience to manipulative influences of the media which is achieved through activating critical thinking skills referring to information flow as well as to students' own media consumption habits. The pilot implementation being conducted in the framework of the international project "Learn to Discern", it preserved its original methodological constituents which included media literacy as such, information literacy, critical thinking, digital and visual literacy and fact checking skills. This article is aimed to share some of the authors' ideas that proved to be successful in mastering media literacy skills as well as in developing language competencies in ESL learners.

Keywords: *media literacy, higher order thinking skills, problem-based learning, content and language integrated learning, flipped classroom, blended learning, group coherence, sociocultural competences.*

В умовах невинного нарощування маніпулятивного контенту в сучасних засобах масової інформації, критично низької кількості якісного медійного продукту і водночас – відсутності законодавчої бази, яка могла би затвердити стандарти журналістської етики, відслідковувати та нейтралізувати засоби масового впливу на свідомість, – упровадження курсу медіаграмотності чи бодай відповідних спеціальних модулів у загальнонавчальні дисципліни закладів вищої освіти є велінням часу.

Необхідність упровадження спеціальних курсів та оновлених програм навчальних дисциплін за рахунок модулів з медіаграмотності зумовлено рядом причин:

а) маніпулятивні технології у ЗМІ стають дедалі майстернішими, відбувається відвертий тиск на емоційну сферу людини, використання її потреб, інтересів, інстинктів для навіювання та управління свідомістю, протидіяти якому можна лише за рахунок паралельного розвитку інфо-медійних компетентностей;

б) критично малий об'єм якісного контенту, що подає інформацію неупереджено та згідно зі стандартами журналістської етики, на протигагу потужному комерційно-політичному бленду ЗМІ-утворень, які не просто впливають, але і керують у сучасній інформаційній екосистемі; до того ж стрімкий розвиток маніпулятивних технологій значно випереджає медіа-освіту;

в) залучення майбутніх фахівців до медіа-освіти також забезпечить розвиток необхідних компетентностей, що отримали назву навички XXI століття – критичне мислення, операції мислення вищого порядку (*higher order thinking skills*) – зіставлення, категоризація, аналіз, висновок тощо, навички розв'язання проблем, емоційний інтелект;

г) в умовах інформаційної війни моніторинг якості журналістської продукції, фактчекінг, ідентифікація фейків повинні здійснюватися на щоденній основі, що зумовлює необхідність навчання споживачів інформації розмежуванню правдивих повідомлень та фейків, фактів та суджень, стереотипів, упереджень та об'єктивних повідомлень тощо;

д) у підготовці майбутніх педагогів навчання медіаграмотності є особливо важливим, оскільки члени педагогічної спільноти є не лише споживачами контенту, але і його авторами, оскільки, так само як і ЗМІ, подають інформацію, транслюючи власні погляди та балансуючи між фактами та судженнями, поширюють певні цінності, здійснюючи вплив на свідомість, а тому самі освітяни повинні відмінно орієнтуватися у інфо-медійному просторі, водночас аналізувати власне сприйняття інформації та маніпулятивних стратегій і вміти їм протидіяти;

е) за рахунок залучення потужних механізмів впливу, що послаблюють критичне мислення та спричиняють домінування ірраціонального у сприйнятті, маніпулятивні технології вдало реалізують свої цілі з огляду на те, що загальний рівень знань та навичок, що набуваються у процесі життєдіяльності та навчання, не є достатнім для ідентифікації проявів недоброчесності у сучасних медіа, фейкових повідомлень та маніпуляцій.

Упровадження спецкурсу чи окремих модулів з інфо-медійної грамотності вдало здійснюється впродовж кількох останніх років у загальноосвітніх школах та інститутах післядипломної освіти. Розробка навчального контенту для закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку педагогічних кадрів, все ще є справою майбутнього. Відтак, актуальним залишається питання теоретико-методологічної бази майбутніх курсів та модулів, їхній зв'язок із специфікою освітнього процесу у ЗВО та навчальними дисциплінами, в які планується впровадження, а також відбір ефективних методичних стратегій, методів та технологій для підвищення рівня медіаграмотності серед майбутніх педагогів.

Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) за підтримки Посольства Сполучених Штатів Америки та Посольства Великої Британії в Україні, у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академією української преси започаткувала освітній проєкт, метою якого є допомога українським школярам у набутті навичок критичного сприйняття інформації й усвідомлення цінності високоякісної інформації в контексті шкільної освіти [5]. Проєкт широко впроваджується в навчальну практику закладів загальної середньої освіти, запропоновані методики забезпечують розвиток ефективної сталої моделі розвитку інфо-медійної грамотності школярів.

Однак питання впровадження запропонованої моделі в навчальні дисципліни у ЗВО все ще залишається відкритим. Підготовка майбутніх учителів, які власне і здійснюватимуть навчання

інфо-медійної грамотності у школах, досі потребує методологічного обґрунтування, визначення психолого-педагогічних умов імплементації даного контенту в уже наявні курси та силабуси.

Мета статті – представити методологічну основу інтеграції інфо-медійної грамотності у навчальні іншомовні курси ЗВО на матеріалах пробного навчання, виконаного у рамках міжнародного проекту «Вивчай та розрізняй».

Проектом у виражено систему компетентностей, які складають зміст інфо-медійної грамотності, що становлять своєю чергою цілі експериментального курсу:

1. Медіаграмотність (розуміння, як працюють медіа: власники, журналістські стандарти, редакційна політика; уміння аналізувати рекламні продукти, визначати типи рекламних послань).

2. Інформаційна грамотність (уміння відслідковувати та працювати з джерелами та першоджерелами; уміння відрізнити факти від суджень).

3. Критичне мислення (уміння оцінювати та інтерпретувати події; уміння відстежувати причинно-наслідкові зв'язки та аналізувати передумови та причини дій).

4. Цифрова грамотність (розуміння цифрового сліду, менеджмент приватності; уміння запобігати ризикам у комунікації – кібербулінгу, грумінгу).

5. Візуальна грамотність (уміння аналізувати фото, логотипи, символи, інфографіку, вплив кольорової гама на сприйняття інформації).

6. Стійкість до впливів, фактчекінг (уміння ідентифікувати прояви пропаганди; уміння ідентифікувати фейки й інструменти маніпуляції, зокрема, через псевдоекспертів, клікбейт-заголовки, маніпулятивні фото, відео, тексти, статистику).

Відповідно до загальної мети проекту, а також у відповідності до навчальних програм наша робоча група розробила навчальний модуль з інфо-медійної грамотності, який увійшов до структури навчальних програм курсів «Іноземна мова для професійного спілкування» та «Іноземна мова для академічного спілкування». Предметно-тематичний зміст цього модуля представлений у таблиці 1.

Таблиця 1

Зміст навчального модуля з інфо-медійної грамотності

Компетенції	Тема 1. Аналіз медіаповідомлень
	Розуміння, як працюють медіа: власники, журналістські стандарти, редакційна політика Уміння визначати та аналізувати жанри журналістських повідомлень Розуміння понять цензури, самоцензури Уміння аналізувати рекламу, розрізнити її типи (соціальна, комерційна, контекстна, піар) Уміння відрізнити факти від суджень
	Тема 2. Робота з токсичним контентом
	Ідентифікувати прояви пропаганди Ідентифікувати ботів і тролів, уміти їм протидіяти Емоційний інтелект (розпізнавати вплив на наші емоції) Ідентифікувати й протидіяти мові ворожнечі Ідентифікувати фейки й інструменти маніпуляції (експерти, заголовки, фото, відео, текст, статистика тощо) Уміння запобігати ризикам у комунікації
	Тема 3. Ідентифікація власних стереотипів
	Розуміння поняття стереотипу та механізмів його виникнення Уміння ідентифікувати стереотипи та дискримінацію Навички етичного спілкування
	Тема 4. Візуальні джерела та візуалізація
	Розуміння візуального матеріалу як тексту Уміння аналізувати/читати образи та символи візуального тексту Розуміння значення та впливу змістовного та історичного контексту зображення Уміння працювати з фотографією, карикатурою, плакатом, фільмом як з джерелом інформації Уміння аналізувати та верифікувати фотопідробки, виявляти маніпулятивні ефекти зображення
	Тема 5. Пошук і перевірка інформації
	Уміння ефективно шукати інформацію Фактчекінг: перевірка тексту, перевірка фото, перевірка відео Знання алгоритмів пошуку у соцмережах Розуміння авторського права та плагіату Знання алгоритму пошуку в інтернеті за ключовими словами, використання символів та хештегів Уміння шукати та працювати з джерелами та першоджерелами Уміння систематизувати інформацію

З урахуванням специфіки контенту і враховуючи функціональні особливості комунікативних методик, ми визначаємо такі *педагогічні умови* ефективної інтеграції матеріалів курсу медіаграмотності на заняттях з англійської мови для немовних спеціальностей:

1. Забезпечення суб'єктної позиції студента впродовж усього процесу опрацювання проблемної ситуації, від планування до оцінювання й висновків.

2. Здійснення предметно-мовного інтегрованого навчання, у контексті якого фаховий контент (основи журналістики, рекламознавство, психолінгвістика) є водночас засобом вивчення англійської мови, а також розвитку інфо-медійної грамотності.

3. Актуалізація психоемоційного фактору сприйняття та аналізу інформації, розвиток емоційного інтелекту та стійкості до впливів.

Інтеграція медіаграмотності у мовні курси передбачає бінарне планування (окремо для мови та предметного змісту) та проведення навчального процесу у двох паралельних напрямках. У зв'язку з цим нами була розроблена спеціальна модель поурочного плану предметно-мовного інтегрованого навчання, яка відобразила цю особливість.

Слід зазначити, що структура цілей у цій моделі передбачала також і соціально-комунікативний аспект, а також розвиток так званих операцій мислення вищого порядку (Н.О.Тs) згідно з концепцією Блума [6; 86]. Також логіка предметно-мовного інтегрованого навчання передбачає поступовий перехід від активізації базових комунікативних навичок повсякденного спілкування – BICS (basic interpersonal communicative skills) до розвитку когнітивних/академічних мовних компетенцій CALP (cognitive/academic language proficiency) [4; 58].

Таблиця 2

Зразок бінарного планування за концепцією предметно-мовного інтегрованого навчання

Загальна розмовна тема	Mass Media
Зміст предметного аспекту	Enhancing emotional resilience
Мовні засоби	Психологічна термінологія: <i>emotional intelligence: recognising emotions, anger management, mental filters etc.</i> Прикметники, що характеризують емоційні стани: <i>excited, impressed, anxious, confused, puzzled etc.</i> Часові форми <i>Present Simple active and passive</i> , ступені порівняння прикметників і прислівників Граматичні структури для вираження точки зору та надання поради: <i>should, had better, why not..., a good idea is..., in my view, as far as ... is concerned etc.</i>
Н.О.Т. навички	Прогностичне мислення; аналітичне та критичне мислення; порівняння, класифікація, причина-наслідок, навички емоційного інтелекту
Комунікативні компетенції	Навички етичного спілкування; техніки переконування
BICS етап	вступна дискусія створення інфографіки, що передає індивідуальний емоційний досвід споживання медіа-продуктів та його аналіз (колесо емоцій). Алгоритм «причина-наслідок-рішення» створення групового постеру за підсумками обговорення
CALP етап	уведення предметного контенту з попереднім опрацюванням мовних засобів та психологічної термінології робота з предметно-мовним матеріалом із застосуванням технік запам'ятовування. самооцінювання та зворотний зв'язок

Зразок вправи етапу BICS:

Team 1. You will receive a list of questions for a survey. Move around the classroom and interview your fellow-students. Analyze the answers of the respondents and deliver a team report on the data collected.

Team 2. Answer the questions of the interviewers. Try to remember your first time at university in detail. Be specific about the things you did as well as your feelings.

Зразок вправи етапу CALP:

You are a student counselor. Analyze the following problems first-year students face. Identify the stage of culture shock, specify the symptoms. Discuss possible solutions.

Загальні критерії відбору навчального контенту зумовлені необхідністю максимального залучення студентів до осмислення, перетворення матеріалу, а також створення на цій основі власного уявлення про інформаційні явища, що розглядаються. Серед таких виділяємо наступні:

1. Комунікативний ресурс: інформація, що пропонується до обговорення, повинна бути такою, що залучає усі ментальні фільтри учасників – пам'ять, асоціації, уявлення, міркування, оцінки тощо. Окрім того, тема повинна опиратися на особисті і фахові інтереси учасників, а також максимально актуалізувати їхні знання і досвід.

2. Багатоаспектність проблеми: розгляд різних тематичних напрямків з позицій критичного аналізу та проблемного навчання забезпечується неоднозначністю теми, наявністю різних підходів до її розгляду та інтерпретації.

Для дослідження ефективності моделі предметно-мовного інтегрованого навчання в контексті розвитку інфо-медійної грамотності ми провели тестування учасників на початку та наприкінці пробного навчання. Яким чином розділилися показники, продемонстровано в діаграмі нижче.

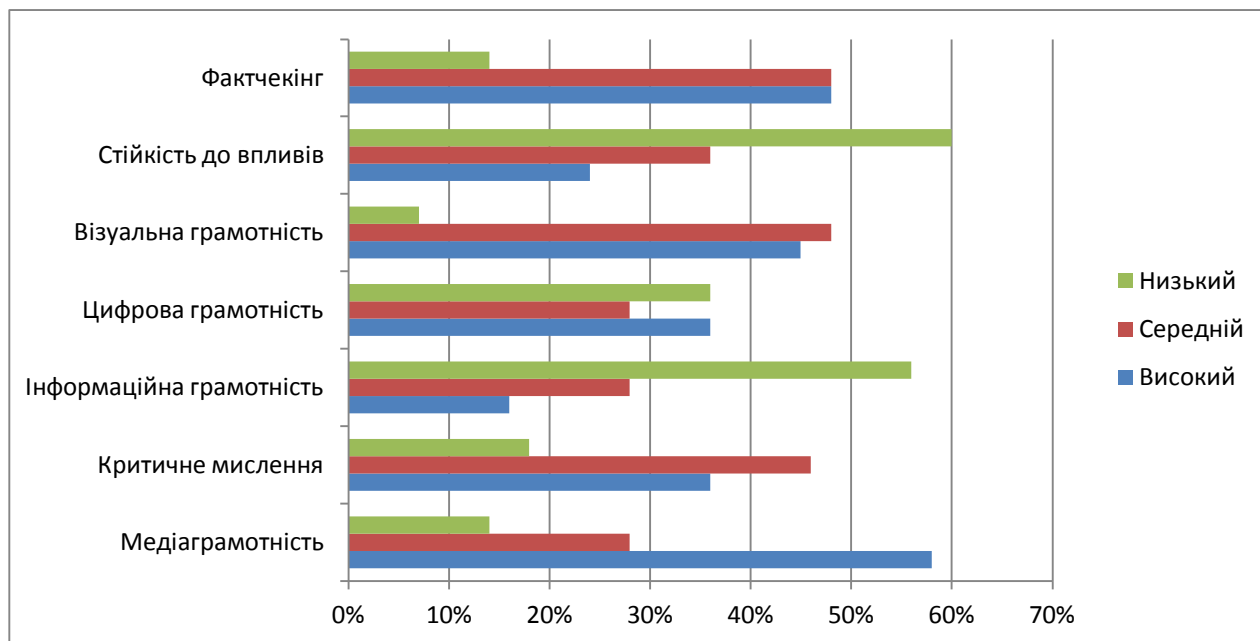

Рис. 1. Показники інфо-медійної грамотності до пробного навчання

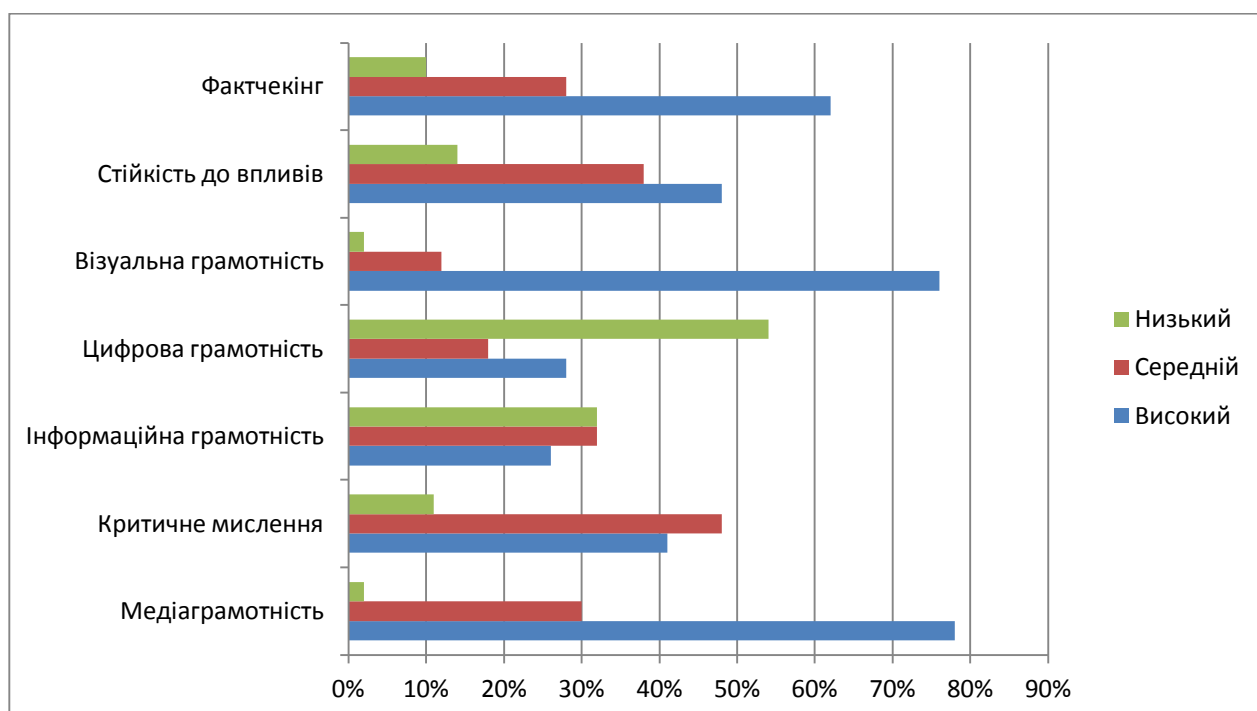

Рис. 2. Показники інфо-медійної грамотності після пробного навчання

Окрім продемонстрованого в діаграмі значного зростання показників відповідних параметрів інфо-медійної грамотності, по закінченню навчання студенти показали значне підвищення мотивації до вивчення сучасних засобів впливу медіа на життєдіяльність людини, розвитку власного емоційного інтелекту та стійкості до впливів, а також до інтегрованого вивчення контенту й іноземної мови.

Зважаючи на значний інтерес студентської молоді до розвитку й поширення знань з медіа-грамотності, а також підтвержену ефективність методики предметно-мовного інтегрованого навчання, вважаємо за необхідне створити ефективну сталу модель інтеграції навичок критичного сприйняття інформації в освітній процес закладів вищої освіти. У перспективі – створення окремої освітньої програми, яка відобразатиме динаміку розвитку взаємодії медіа-індустрії та медіа-споживачів та буде спрямованою на розвиток інформаційного імунітету проти маніпулятивних технік, що застосовуються в сучасному медійному просторі.

Література

1. Горбань Г. О. Соціально-психологічне дослідження особистості школяра в процесі експериментального навчання: автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.05 / Інст.-т психології м. Г.С. Костиюка АПН України. К., 2002. 20 с.
2. Кочубей Л. Методи соціально-психологічного впливу на електорат. *Політичний менеджмент*. 2014. №1. С. 99-105.
3. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті : навчальний посібник. Рівне: Редакційно-видавничий центр «Тетіс» Міжнародного університету «РЕГІ», 2003. 200 с.
4. Cummins, J. (1984). *Bilingualism and Special Education: Issues in Assessment and Pedagogy*. Clevedon: Multilingual Matters.
5. Dafouz, E., Nunez, B., Sancho, C., & Foran, D. (2007). Integrating CLIL at the Tertiary Level: Teachers' and Students' Reactions in Diverse Contexts-converging Goals: *CLIL in Europe*, edited by D. Marsh and D. Wolff, 91–101. Frankfurt: Peter Lang.
6. Fortanet-Gómez, I. & Bellés-Fortuño, B. (2008). The relevance of discourse markers in teacher training courses for Content and Language Integrated Learning in higher education. In O. Martí Arnáinz, & M. P. Safont Jordá (Eds), *Achieving multilingualism: Wills and ways. Proceedings of the First international conference on multilingualism (ICOM)* (pp. 149-159). Castelló de la Plana: Universitat Jaume I.
7. Hickman L., Longman C. *Case Method: Business Interviewing (Case Method)*. Addison-Wesley Professional, 2004. 220 p.
8. Learn to Discern in Education (L2D-Ed). Retrieved from: <https://www.irex.org/project/learn-discern-education-l2d-ed>

References

1. Horban H. O. Sotsialno-psyholohichne doslidzhennia osobystosti shkoliara v protsesi eksperymentalnoho navchannia [Socio-psychological research of a pupil's personality in the conditions of experimental education]: Avtorefer. dys...kand. psyholoh. nauk: 19.00.05 / Inst.-t psyholohii im. Kostiuka APN Ukrainy. K., 2002. 20 s.
2. Kochubei L. Metody sotsialno-psyholohichnoho vplyvu na elektorat. Politychnyi menedzhment [Methods of socio-psychological influence on the electorate]. 2014. №1. S. 99-105.
3. Perspektyvni pedahohichni tehnolohii v shkilmii osviti: navchalnyi posibnyk [Emerging pedagogical technologies in secondary school education]. Rivne: Redaktsiino-vydavnychiy tsentr "Tetis" Mizhnarodnoho universytetu "REHI", 2003. 200 s.
4. Cummins, J. (1984). *Bilingualism and Special Education: Issues in Assessment and Pedagogy*. Clevedon: Multilingual Matters.
5. Dafouz, E., Nunez, B., Sancho, C., & Foran, D. (2007). Integrating CLIL at the Tertiary Level: Teachers' and Students' Reactions in Diverse Contexts-converging Goals: *CLIL in Europe*, edited by D. Marsh and D. Wolff, 91–101. Frankfurt: Peter Lang.
6. Fortanet-Gómez, I. & Bellés-Fortuño, B. (2008). The relevance of discourse markers in teacher training courses for Content and Language Integrated Learning in higher education. In O. Martí Arnáinz, & M. P. Safont Jordá (Eds), *Achieving multilingualism: Wills and ways. Proceedings of the First international conference on multilingualism (ICOM)* (pp. 149-159). Castelló de la Plana: Universitat Jaume I.
7. Hickman L., Longman C. *Case Method: Business Interviewing (Case Method)*. Addison-Wesley Professional, 2004. 220 p.
8. Learn to Discern in Education (L2D-Ed). Retrieved from: <https://www.irex.org/project/learn-discern-education-l2d-ed>

ТЕТЯНА КУЧАЙ

orcid.org/0000-0003-3518-2767
tetyanna@ukr.net

доктор педагогічних наук, професор кафедри психології і педагогіки, Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

МАРІЯ ЗАПОТІЧНА

orcid.org/0000-0002-1504-9136
nataliya.v.mukan@lpnu.ua

доктор філософії (пед. науки), викладач кафедри іноземних мов, Національний університет «Львівська політехніка»

ОЛЕКСАНДР КУЧАЙ

orcid.org/0000-0002-9468-0486
kuchay@ukr.net

доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Національний університет біоресурсів і природокористування України

НАТАЛІЯ МУКАН

orcid.org/0000-0003-4396-3408
nataliya.v.mukan@lpnu.ua

доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»

ТЕТЯНА ЗОРОЧКІНА

orcid.org/0000-0002-6321-0852
zvezdochcina@gmail.com

доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ПРОЄКТНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ПОКАЗНИК ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

У статті розглядається проектна компетентність як показник особистісного розвитку у сучасному освітньому середовищі. Висвітлюються питання проектної діяльності студентів у ЗВО, що має прикладний характер і спрямована на вирішення проблем (завдань), сформульованих викладачем у межах навчальної дисципліни. Організація проектної діяльності студентів передбачає теоретико-практичну підготовку їх до професійної проектної діяльності вчителя. Формування проектної компетентності – один з найважливіших орієнтирів у системі підготовки фахівців.

Ключові слова: проектна компетентність, освіта, викладач, студент, університет.

TETIANA KUCHAI

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of Psychology and Pedagogy, Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian Institute Kossuth square, 6, Beregszász

MARIA ZAPOTICHNA

Doctor of Philosophy (Pedagogical Sciences), Lecturer of the Department of Foreign Languages, Lviv Polytechnic National University 12 Bandery St., Lviv

OLEXANDER KUCHAI

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Pedagogy National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine Henerala Rodimtseva Str. 19, Kyiv

NATALIA MUKAN

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of Pedagogy and Innovative Education Lviv Polytechnic National University Bandery St. 12, Lviv

TETIANA ZOROCHKINA

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Bohdan Khmelnytsky National University at Cherkasy Shevchenko Blvd. 81, Cherkasy

PROJECT COMPETENCE AS AN INDICATOR OF PERSONAL DEVELOPMENT IN THE MODERN EDUCATIONAL ENVIRONMENT

The article considers project competence as an indicator of personal development in the modern educational environment. The issues of project activity of students, which has an applied nature and is aimed at solving problems (tasks) formulated by the teacher within the discipline. The organization of project activity of students provides theoretical and practical preparation for the professional project activity of the teacher. Formation of project competence is one of the most important guidelines in the system of training.

Modern transformation processes in higher education require a rethinking of views on the problem of readiness of teachers to carry out project activities. The level of their project competence of teachers depends on the conscious attitude to finding solutions and decision-making in non-standard situations, the ability to generalize the practical experience of educational activities of higher education institutions. Awareness of urgent educational problems and finding options for their elimination by means of project activities directs the process of developing educational projects and programs taking into account the experience of international organizations and prospects for their implementation in domestic higher education institutions. That is why higher education institutions should promote